

Soud: Nejvyšší soud
Datum rozhodnutí: 11/21/2012
Spisová značka: 29 Cdo 2902/2011
ECLI: ECLI:CZ:NS:2012:29.CDO.2902.2011.1
Typ rozhodnutí: USNESENÍ
Heslo: Valná hromada
Dotčené předpisy: § 184 odst. 4 obch. zák. ve znění do 31.03.2003
Kategorie rozhodnutí: B

29 Cdo 2902/2011

U S N E S E N Í

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátu složeném z předsedkyně doc. JUDr. Ivany Štenglové a soudců JUDr. Filipa Cilečka a JUDr. Petra Šuka v právní věci navrhovatele **Ing. A. H.**, zastoupeného Mgr. Lukášem Zscherpem, advokátem se sídlem v Plzni, Lochotínská 18, PSČ 301 00, za účasti **SVA, a. s., v likvidaci**, se sídlem v Holýšově, Tovární 108, PSČ 345 62, identifikační číslo osoby 45 35 89 58, zastoupené JUDr. Janem Juračkou, advokátem se sídlem ve Znojmě, Tovární 7, PSČ 669 02, o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, vedené u Krajského soudu v Plzni, pod sp. zn. 43 Cm 196/2008, o dovolání navrhovatele proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 18. dubna 2011, č. j. 14 Cmo 552/2009-217, takto:

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 18. dubna 2011, č. j. 14 Cmo 552/2009-217, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Napadeným usnesením změnil odvolací soud usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 14. května 2009, č. j. 43 Cm 196/2008-170 tak, že zamítl návrh o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady SVA, a. s., v likvidaci (dále jen „společnost“) konané dne 20. června 2003 (dále jen „valná hromada“) a rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odvolací soud vyšel z toho, že:

- dle stanov společnosti měla být pozvánka na valnou hromadu uveřejněna v deníku Super, který však ke dni 17. července 2002 zanikl.
- na den 20. června 2003 byla svolána valná hromada uveřejněním pozvánky v denících Lidové noviny a Blesk.
- této valné hromady se zúčastnili akcionáři vlastníci celkem 81,39 % akcií.

Odvolací soud se ztotožnil se skutkovými zjištěními soudu prvního stupně, nesouhlasil s ním v otázce právního posouzení. Uvedl, že za daných okolností, kdy došlo ke zrušení deníku, ve kterém měla být uveřejněna pozvánka na valnou hromadu, byl postup

společnosti spočívající ve zveřejnění pozvánky v denících Lidové noviny a Blesk postačující. K tomu dodal, že tento způsob odpovídal i znění § 184 odst. 4 obchodního zákoníku (dále též jen „obch. zák.“) účinném od července 1996 do prosince 2000, navíc akcionáři, kteří by se eventuálně mohli zajímat o účast na valné hromadě, museli zjistit, že deník Super přestal vycházet a tedy se mohli na konání valné hromady dotázat vedení společnosti.

Protože i jiných valných hromad se zúčastňovali prakticky titíž akcionáři, neúčast zbylých akcionářů držících necelých 20 % akcií na projednávané valné hromadě dne 20. června 2003 byla dána v důsledku jejich nezájmu a nikoliv ve způsobu jejího svolání.

Odvolací soud uzavřel, že i kdyby bylo možno uvažovat o protiprávnosti postupu společnosti, znamenal by tento postup jen nepodstatné porušení práv akcionářů [§ 131 odst. 3 písm. a) obch. zák.], a to vzhledem k tomu, že i přes „objektivní nemožnost“ svolání valné hromady v souladu se stanovami, zveřejnila společnost oznámení ve dvou jiných denících. Žádný jiný akcionář návrh na vyslovení neplatnosti valné hromady nevzneshl a sám navrhovatel byl na valné hromadě přítomen, jelikož dotazem předsedovi představenstva společnosti ze dne 16. května 2003 zjistil místo i dobu jejího konání, což mohli učinit i ostatní akcionáři, měli-li by zájem se valné hromady účastnit.

Proti rozhodnutí odvolacího soudu podal navrhovatel dovolání; jeho přípustnost dovozuje z ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), přičemž důvodnost opírá o ustanovení § 241a odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř.

Dovolatel namítá, že odvolací soud nerespektoval právní názor Nejvyššího soudu vyjádřený v usnesení ze dne 27. srpna 2008, sp. zn. 29 Odo 1381/2006, jež je veřejnosti dostupné na webových stránkách Nejvyššího soudu (dále též jen „usnesení“) kterým předchozí rozhodnutí soudů obou stupňů v projednávané věci zrušil. Je přesvědčen, že svolání valné hromady konané dne 20. června 2003 bylo v rozporu s příslušnými ustanoveními obchodního zákoníku. Dovolatel souhlasí s Nejvyšším soudem, že společnost měla za situace, kdy došlo k zániku deníku Super, postupovat tak, že zašle písemné pozvánky jednotlivým akcionářům, případně uveřejní oznámení o konání valné hromady ve všech celostátně vydávaných denících. Rovněž nesouhlasí s aplikací ustanovení § 131 odst. 3 písm. a) obch. zák., když odvolací soud porušení § 184 obch. zák. neshledal.

Dále dovolatel poukazuje na judikaturu Nejvyššího soudu, a to konkrétně na usnesení ze dne 27. května 2008, sp. zn. 29 Odo 1400/2006, a ze dne 24. listopadu 2009, sp. zn. 29 Cdo 4089/2009, ve kterých se mimo jiné uvádí, že **nejde jenom o následky porušení zákona ve sféře konkrétního navrhovatele, ale je nutné zvažovat i jaké právní následky takové porušení vyvolalo uvnitř společnosti či ve vztahu ke všem osobám, jichž se týkají vnitřní poměry společnosti.**

Dovolatel rovněž namítá, že odvolací soud se vůbec nezabýval důvody uvedenými v původním návrhu a v odvolání. Uvádí, že nebyla sestavena konsolidovaná účetní závěrka, což mohlo mít za následek, že akcionáři měli k dispozici pouze neúplné informace o hospodaření společnosti, a tedy znamenalo porušení práva akcionářů na informace. Vytýká, že společnost na valné hromadě neposkytla akcionářům zprávu o vztazích mezi propojenými osobami dle ustanovení § 66a odst. 10 obch. zák. Další pochybení spatřuje v procesu odvolání a volby orgánů společnosti, kdy došlo ke změně počtu členů dozorčí rady a představenstva společnosti ze šesti na tři. Jelikož však reálný počet členů těchto orgánů byl v okamžiku hlasování právě šest, nelze zjistit, kteří členové ve svých funkcích

zůstali. Takové rozhodnutí valné hromady proto musí „být shledáno neplatným“.
Pochybení vidí dovolatel také v tom, že bylo ve volbách do dozorčí rady možné hlasovat pouze pro „skupinu“ kandidátů a nikoliv pro jednotlivé osoby. Na závěr pak zmiňuje další porušení práv akcionářů, ke kterému došlo tím, že společnost „řádně a včas nezveřejnila protinávhrhy akcionářů k pořadu jednání valné hromady“.

K dovolání podala společnost vyjádření, ve kterém se ztotožňuje se závěry odvolacího soudu a odmítá závěry Nejvyššího soudu obsažené v usnesení sp. zn. 29 Odo 1381/2006, když podotýká, že tam zmíněný postup by pro společnost znamenal přílišné finanční zatížení. Rovněž vyvrací námitky, které uvedl dovolatel v původním návrhu a v odvolání. Navrhuje Nejvyššímu soudu, aby rozhodl, že dovolání není důvodné.

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a je i důvodné.

Podle § 184 odst. 4 obch. zák. (ve znění účinném ke dni svolání a konání valné hromady, tj. ve znění zákona č. 88/2003 Sb.) je představenstvo povinno uveřejnit pozvánku na valnou hromadu nebo oznámení o jejím svolání způsobem určeným zákonem a stanovami. U společnosti s akciemi na majitele uveřejňuje představenstvo v této lhůtě oznámení o konání valné hromady vhodným způsobem určeným stanovami, nejméně však v jednom celostátně distribuovaném deníku určeném ve stanovách.

Ve věci bylo nově rozhodováno po zrušení předchozího rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 29. března 2006, č. j. 14 Cmo 328/2005-111, a rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. března 2005, č. j. 43 Cm 79/2003-64 usnesením Nejvyššího soudu ze dne 27. srpna 2008, sp. zn. 29 Odo 1381/2006. V usnesení zaujal dovolací soud závazný právní názor, podle kterého (v souladu se skutkovým zjištěním soudu prvního stupně, že společnost měla zaknihované akcie na majitele) **bylo vhodným způsobem oznámení o konání valné hromady zaslání písemné pozvánky na adresu akcionářů, majících zaknihované akcie na majitele, když jejich aktuální seznam společnost musela znát z výpisu z registru emitenta, vedeného Střediskem cenných papírů. Další možností bylo nepochybně uveřejnit oznámení o konání valné hromady ve všech celostátních denících.**

Jak dále rozvedl dovolací soud, jestliže společnost takto nepostupovala a nejsou zde jiné důvody hodné zvláštního zřetele (např. že valné hromady se zúčastnili všichni akcionáři společnosti), není možno dospět k závěru, že důsledkem protiprávního postupu představenstva při svolání valné hromady bylo jen nepodstatné porušení práv akcionářů, resp. že toto porušení nevyvolalo závažné právní následky ve smyslu ustanovení § 131 odst. 3 písm. a) obch. zák. **Úvaha odvolacího soudu o tom, že účast na napadené valné hromadě se, co do podílu přítomných akcionářů na základním kapitálu společnosti, významně nelišila od předchozích (řádně svolaných) valných hromad téže společnosti, dostatečně nevypovídá o tom, zda se všichni akcionáři mohli o konání valné hromady dozvědět, resp. zda společnost učinila vše, co po ní bylo možné požadovat, aby se tak stalo. Z této úvahy není totiž zřejmé, zda důvodem pro to, aby se valné hromady zúčastnilo pouze pět z mnohonásobně většího počtu akcionářů, byla vědomá apatie ostatních akcionářů, anebo skutečnost, že tito akcionáři se o konání valné hromady nedozvěděli.** O aplikaci ustanovení § 131 odst. 3 písm. a) obch. zák. by přitom bylo možno uvažovat jen při kladném posouzení nastíněných otázek.

Odvolací soud tento závazný právní názor nerespektoval.

Jak plyne ze zjištěného skutkového stavu, valná hromada společnosti nebyla svolána ani jedním ze způsobů uváděných ve zrušujícím usnesení. Za této situace připustil Nejvyšší soud aplikovatelnost § 131 odst. 3 písm. a) obch. zák. v případě oznámení pozvánky pouze ve dvou uvedených denících jen, jestliže budou dány jiné důvody hodné zvláštního zřetele.

Takový důvod musí vyvěrat z konkrétních okolností v dané společnosti a nelze jej spatřovat v paušálním závěru, že svolání valné hromady uveřejněním pozvánky v deníku určeném ve stanovách společnosti odpovídá úpravě účinné před 1. lednem 2001.

Za takový důvod Nejvyšší soud nepovažuje ani společnost v dovolání tvrzenou finanční náročnost svolání valné hromady způsoby uvedenými v usnesení. Jak je ostatně vyčísleno v dovolání, předpokládaný celkový náklad svolání valné hromady dopisem všem 1.200 akcionářům společnosti činil cca 50.000 Kč, což je částka jež se podstatně neliší od nákladů uveřejnění pozvánky ve dvou celostátně distribuovaných denících. Náklady zveřejnění pozvánky v celostátně distribuovaných denících pak představovaly dle společnosti částku 12.000,- až 15.000,- Kč za jeden deník. Rozdíl v nákladech řádného a zvoleného způsobu svolání valné hromady rozhodně není způsobilý (s ohledem na uváděný zisk 201.453 Kč za rok 2002 a 350.217,75 Kč za rok 2003) uvést společnost do ztráty, resp. do stavu, v němž by nebyla schopna dostát svým finančním závazkům, jak společnost naznačuje v dovolání.

Ostatně ani případná finanční náročnost svolání valné hromady v souladu se závěry uvedenými v usnesení není zásadně způsobilá ospravedlnit zvolený způsob svolání valné hromady. Negativní důsledky spojené se zánikem periodika určeného ve stanovách jdou k tíži společnosti. Jestliže stanovy společnosti nepředvídal tuto možnost (například určením náhradního celostátního deníku), resp. nebylo možno na zánik deníku Super včas reagovat řádným svoláním valné hromady k projednání příslušné změny stanov, nelze negativní důsledky přenášet na akcionáře společnosti, kterým obchodní zákoník v souvislosti s výkonem jejich práva na účast na valné hromadě ukládal pouze povinnost sledovat ve stanovách určený deník.

V situaci, která zánikem deníku Super nastala, bylo povinností společnosti zajistit v maximální možné míře možnost akcionářů dozvědět se o konání valné hromady (k tomuto právu viz usnesení a další rozhodnutí Nejvyššího soudu v něm uvedená).

Odvolací soud v napadeném rozhodnutí pouze prohloubil svou argumentaci obsaženou v předchozím rozhodnutí (a již dříve odmítnutou Nejvyšším soudem). Zaměřil se na zjišťování účasti jednotlivých akcionářů na valných hromadách společnosti a dospěl k závěru, že způsob svolání účast akcionářů nijak neovlivnil, když důvodem neúčasti dalších akcionářů byl jejich nezájem, aniž by k tomuto skutkovému zjištění bylo vedeno dokazování.

Za správnou považuje Nejvyšší soud i výtku dovolatele, že zaujal-li odvolací soud stanovisko, že valná hromada byla svolána řádně, bylo jeho povinností se vypořádat i s ostatními námitkami dovolatele.

Proto Nejvyšší soud, aniž by se zabýval důvodností dovolání ohledně dalších tvrzených důvodů uváděných v dovolání, rozsudek odvolacího soudu podle § 243b odst. 2 věty za středníkem o. s. ř. zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 věta první o. s. ř.).

Právní názor dovolacího soudu je pro odvolací soud závazný (§ 243d odst. 1 věta druhá o. s. ř.).

V rozhodnutí, jímž bude řízení skončeno, soud znovu rozhodne i o nákladech řízení, včetně nákladů řízení dovolacího (§ 243d odst. 1 věta druhá o. s. ř.).

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

V Brně 21. listopadu 2012

doc. JUDr. Ivana Š t e n g l o v á
předsedkyně senátu